

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 17 listopada 2016 r.

Poz. 7023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.433.2016.21 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 8 listopada 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność § 10 ust. 2, § 11 ust. 3, § 15 w zakresie wyrazu; „wszystkich”, § 2 pkt 5, § 5, § 9 pkt 1 i 4 oraz § 24 Uchwały Nr XVIII/172/2016 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 29 września 2016 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostrów Wielkopolski – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XVIII/172/2016 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 29 września 2016 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostrów Wielkopolski została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 i art. 41 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm. dalej zwanej „u.c.p.g.”) i doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 10 października 2016 r.

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem uchwały, stwierdził co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości (w tym prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych takich jak przeterminowane leki i chemikalia, zużyte opony i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe, uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, mycia i naprawy pojazdów samochodowych), rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków ich rozmieszczania i utrzymania, częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego, innych wymagań wynikających z gminnego planu gospodarki odpadami, obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, wymagań w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzenia.

Należy zwrócić uwagę, że regulamin formułuje zamknięty katalog kwestii, których uregulowanie przekazane zostało do kompetencji rady gminy. Oznacza to, że nie wolno w nim zamieszczać postanowień, które wykraczałyby poza treść art. 4 ustawy.

W § 2 pkt 5 uchwały Nr XVIII/172/2016 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 29 września 2016 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ostrów Wielkopolski dalej zwanego: „regulaminem” rada nałożyła na właścicieli nieruchomości obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych wskazując, że obowiązek ten oprócz papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła dotyczy także opakowań wielomateriałowych. Zdaniem organu nadzoru taki zapis jest nieprecyzyjny, gdyż trudno określić jaki obowiązek został nałożony na adresatów regulaminu utrzymania czystości.

Za wadliwą należy uznać regulację zawartą w § 5 regulaminu. Zastrzeżenia budzi nałożenie na właścicieli nieruchomości obowiązku uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, w tym chodników położonych wzdłuż nieruchomości w sposób niezagrażający życiu i zdrowiu ludzi i zwierząt. Powyższe narusza art. 5 ust. 1 pkt 4 u.c.p.g., który stanowi, że obowiązkiem właścicieli jest uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości (niniejszy zapis został pominięty przez organ stanowiący gminy). Powołany przepis art. 5 ust. 1 pkt 4 u.c.p.g., ogranicza zatem wyraźnie i jednoznacznie powinności właścicieli nieruchomości w odniesieniu do terenu położonego poza granicami ich nieruchomości, po pierwsze wskazując przestrzeń, którą mają się oni zajmować (chodnik w podanym wyżej ścisłym rozumieniu) oraz po drugie określając czynności, które mają oni wykonywać (vide: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 9 lipca 2014 r., sygn. akt II SA/Gl 258/14). Obowiązek, o którym mowa nie może zatem dotyczyć innych części nieruchomości służących do użytku publicznego, a jedynie tych, o których mowa w omawianym przepisie. Innymi słowy tylko chodnik, który stanowi wydzieloną część drogi publicznej w rozumieniu ustawy, podlega obowiązkowemu uprzątnięciu przez właściciela nieruchomości bezpośrednio położonej wzdłuż tego chodnika.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. c u.c.p.g. (...), regulamin określa wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujące mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi. Regulamin jest aktem prawa miejscowego, w którym powinny być określone wskazane wymagania, natomiast Rada Gminy Ostrów Wielkopolski w § 9 pkt 1 i 4 regulaminu wprowadziła postanowienia przekraczające delegację ustawową. Należy podkreślić, że obowiązki w zakresie utrzymywania czystości i porządku ciążyące na właścicielach nieruchomości nie mogą być formułowane w sposób dowolny. Przekroczeniem delegacji ustawowej jest zapis, zgodnie z którym naprawa pojazdów samochodowych dotyczyć może wyłącznie drobnych napraw pojazdu samochodowego. Rada w ww. paragrafie regulaminu określiła rodzaj napraw samochodowych jakie można wykonywać poza warsztatami naprawczymi, co stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Podobnie nakaz przeprowadzania napraw pojazdu samochodowego w sposób nieuciążliwy dla właścicieli sąsiednich nieruchomości wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego uregulowane w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 ze zm).

W § 10 ust. 2, § 11 ust. 3, w § 15 regulaminu przy określaniu pojemności pojemników na odpady organ stanowiący określił pojemność pojemników poprzez wskazanie, iż muszą one pomieścić wszystkie wytwarzane odpady. Rada gminy zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 2 u.c.p.g. była uprawniona jedynie do określenia rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, liczby osób korzystających z tych pojemników.

Nie znajduje również uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawnych sformułowany w § 24 regulaminu nakaz umieszczenia w widocznym miejscu tabliczki ostrzegawczej. Stanowisko to potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 7 października 2015 r. sygn. akt IV SA/Po 446/15, w którym Sąd uznał, że wprowadzenie obowiązku oznakowania tabliczką ostrzegawczą posesji, na której utrzymywane jest zwierzę mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Podobnie nakaz, aby bramy oraz furtki nieruchomości, po której pies porusza się swobodnie były zamknięte w sposób uniemożliwiający ich otwarcie z zewnątrz wykracza poza delegację ustawową.

Mając na uwadze powyższe wydanie niniejszego rozstrzygnięcia jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann